



www.competencemap.bg



Европейски съюз

Оперативна програма  
"Развитие на човешките ресурси" 2007-2013

Инвестира във вашето бъдеще



Европейски социален фонд

БЪЛГАРСКА СТОПАНСКА КАМАРА  
СЪЮЗ НА БЪЛГАРСКИЯ БИЗНЕС

www.bia-bg.com

Проект „Разработване и внедряване на информационна система за оценка на компетенциите на работната сила по браншове и региони“. Проектът се осъществява от Българска стопанска камара - съюз на българския бизнес с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2007-2013, съфинансирана от Европейския социален фонд и Р България, по договор № BG051PO001-2.1.06. Цялата отговорност за съдържанието на документа не носи от Българска стопанска камара - съюз на българския бизнес и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз или Агенция по заетостта.

ПРЕГЛЕД НА ПЕЧАТА - 17.08.2011 г.

Изготвил: Пресцентър на БСК, тел. 02 932 09 28, e-mail: pr@bia-bg.com

## ЗА БСК

Заглавие: **Вицетата в нов дуел**

Дата: 17.08.2011 00:05

Медия: **Стандарт***Дянков реже парите на МВР Няма право, скочи Цветанов*

Десетина дни след като премиерът Бойко Борисов се зарече, че няма да допусне конфликт между вицепремиерите си, Симеон Дянков и Цветан Цветанов кръстосаха шпаги. Финансовият министър заяви, че догодина ще свие парите за МВР. Няколко часа по-късно вътрешният министър отвърна задочно, че не Дянков разпределя бюджета в страната. А премиерът и парламентът.

Според финансовия министър основната тема в Бюджет 2012 ще е преразпределянето на средства от сектор "Сигурност" към наука, образование и култура. "Ще се съобразим с общоевропейските показатели - повече пари за култура, образование и наука, по-малко за сигурност", каза Дянков. В момента сектор "Сигурност", в които влизат МВР, ДАНС и разузнаването, поглъща над 4% от БВП, като 2% от тях отиват само за МВР. В Европа тези пари са под 1.5% от БВП, посочи Дянков. С колко ще бъде орязан бюджетът на МВР, засега не е ясно. Промяната обаче няма да бъде твърде рязка, уточни Дянков. Пред в. "Стандарт" той разкри, че се обмисля поетапно въвеждане на лични осигурителни вноски на заетите в сигурността. Предложението бе направено преди дни от БСК.

Според Цветанов бюджетът на МВР за 2012 г. трябва да е поне колкото тази година. Той добави, че такива сериозни теми не бива да се обсъждат пред медиите. Между него и Дянков обаче нямало напрежение.

От думите на Цветанов стана ясно, че общините ще носят отговорност за средствата, които предоставят на МВР. Министърът обясни това на въпрос дали не е възможно частни лица чрез общините и решенията на местните парламенти скрито да финансират МВР.

Заглавие: **НАП чисти междуфирмената задлъжнялост**

Дата: 16.08.2011 20:00

Медия: **Сера**

Данъчните започнаха да събират пари от длъжниците на длъжници в опит да намалят междуфирмената задлъжнялост. Според информация на БСК борчовете между фирмите за м.г. са над 100 млрд. лв.

"Дори дадена компания да е изрядна към държавата, е напълно възможно нейните собственици да се окажат със запорирани сметки заради дългове към друга компания", съобщи шефът на пресцентъра на НАП Росен Бъчваров пред БТВ. По данни на приходната агенция чрез тази схема в хазната са влезли над 2.5 млн. лв. От началото на годината по този начин са били събрани задълженията на 120 фирми, които заради забавени междуфирмени плащания не са се издължили към хазната. От НАП обаче признават, че не стигат далеч в разследването, тъй като се изисква голям ресурс. Най-често нещата опират до втория в схемата, т.е. изгаря длъжникът на длъжника. Според Росен Бъчваров има и много случаи, в които некоректните към бюджета сами настоявали данъчните да си търсят парите от трети лица.

Традиционно за летните горещини данъчните се захванаха да проверяват и доходите на собствениците на яхти. Под зоркия поглед на ревизорите попадат притежателите на 47 луксозни плавателни съда, засечени във водите край Свети Влас и Несебър. Хората на Красимир Стефанов вече са поискали справка от морската администрация за имената на собствениците им. След това приходната администрация ще направи проверка за съответствието на доходите на притежателите. В доклад за м.г. Красимир Стефанов твърди, че прекият фискален ефект от проверките е бил 26 млн. лв.

Заглавие: **Божидар Данев, изпълнителен председател на БСК: Електронното правителство може да се превърне**

## В панацея за бизнеса

Дата: 16.08.2011 17:51

Медия: **Класа**

- Господин Данев, има ли признаци, че се задава краят на кризата, или навлизаме в нова нейна фаза?
  - Първоначално имаше подобни индикации, защото брутният вътрешен продукт нарасна с 3,5% през първите тримесечия, но през последните месеци има тревожни данни, защото нарастването на БВП е между 0 и 1%. Това е първият признак за определено стагниране в развитието на икономиката. При това тези ниски проценти са при една твърде ниска и сринала се база през миналата година. Затова трябва да сме много предпазливи при правенето на каквито и да било прогнози. Още повече че много големи държави в Европа са на прага на дългова криза. А те са основните търговски партньори на България. Рискът е твърде голям, защото проблемите вече отидоха на ниво правителства и държави. Досега те се свързваха с капиталова адекватност, с липсата на ликвидност. Тези процеси можеха по някакъв начин да бъдат регулирани и подпомогани от правителствата. В момента обаче вече говорим за дългова криза на основни държави от еврозоната Гърция, Италия, Испания. Европейската централна банка започна да изкупува техните ценни книжа, които на практика са техните дългове. Това означава, че ситуацията в еврозоната е твърде сериозна.
  - Оказа се, че Гърция, Италия, Испания, Португалия не са в добро финансово състояние. От подобна дългова криза не се излиза лесно. В специализираните издания имаше данни, според които, за да бъдат извадени закъсалите държави от тежкото си положение, ще са необходими около 700 млрд. евро. А във фонда за подпомагане, който беше създаден, има само 500 млрд. евро. Въпросът е откъде ще се намерят тези средства. Дали с девалвация на еврото, дали с други инструменти, е трудно да се прогнозира. Ако можех да го прогнозирам, на личната ми карта щеше да пише "Сорос".
  - Като че ли вие сте привърженик на мнението, че дълговата криза няма начин да не се отрази върху България?
  - Забележете – има абсолютна дългова криза в Италия. Тя е основен търговски партньор на България. Понякога е на първо място, друга година е трета, но винаги намира място при разпределение на медалите в това отношение – златен, сребърен или бронзов, в търговския оборот на страната ни. Така че не може един от основните ни търговски партньори да закъсва и ние да смятаме, че това е добре. Глобализацията не може да не оказва влияние върху българската икономика.
  - Какво стана накрая - в условията на свободния пазар в крайна сметка икономическите проблеми могат да бъдат решени само с политически средства, така ли?
  - Оказва се, включително и в нашата страна, че политическите инструменти са много по-мощни от икономическите.
  - Това вероятно ще се отрази и върху инвестиционния климат в страната...
  - ...У нас през последно време наистина инвестициите, меко казано, са се сринали, клонят към нулата. Забелязва се обратен процес, инвеститорите просто се изнасят от България. Става дума все пак за сложни и многопластови процеси и явления, за които няма прости и еднозначни обяснения, но това са фактите. Инвестиционните пари са твърде страхливи. Те се насочват там, където няма риск. А нашата страна е рискова и това най-добре може да се види в лихвените равнища, които поддържат банките. Те са независими институции, които постоянно оценяват риска. Щом тези лихви са високи, това означава, че страната е рискова за инвестиции. Дали е въпрос на лоша политика, дали е въпрос на непрекъснато променяне на законодателството, дали е въпрос на корупция, дали е въпрос на административен натиск, дали е липса на квалифицирана работна ръка. Това в крайна сметка се вижда в комплексната оценка на банките – лихвения процент.
  - Сякаш не можахме да се възползваме от последствията на Арабската пролет, когато се очакваше голяма част от инвестициите да се насочат към нашия регион?
  - Турбуленциите в арабския свят се разширяват. Това означава, че не трябва да си насочваме усилията към рискови страни. Колко от инвестициите си в Либия върнахме?
  - Прилича на казуса с компенсациите от югоембаргото в началото на 90-те години на миналия век.
  - Споменахте югоембаргото. То направи големи резерви в икономиката, които обаче за съжаление отидоха в сивия сектор. Тогава избуя престъпността в България.
  - Как оценявате появата на новата стратегия за привличане на инвестиции, които подготви това правителство?
  - Минали са времената, когато може да се говори за стратегия на ниво сектори в икономиката и това да не е обвързано с други действия на правителството. Например говорим за IT сектора. Питам къде са действията на кабинета за подготовката на специалисти за този сектор. Да, такава стратегия е много полезна, но тя трябва да обхване всички сектори на икономиката и след това да има въздействие върху образователната система, която да подготвя кадри за тази икономика. Когато обаче говорим за по-бързото привличане на инвестиции, моето мнение е, че трябва да имаме продуктова, а не секторна политика.
- Ще дам няколко примера. България е един от най-големите износители спрямо собствения си БВП на зърнени храни

и на слънчогледово семе в света. Колко чуждестранни инвеститори привлякохме у нас, за да не изнасяме зърно, а да го преработваме на място? За сметка на това внасяме корнфлейкс и всякакви други изделия от зърно. Всичко в нашите магазини е вносно. Колко производители на олио привлякохме? Изнасяме слънчогледово семе, а внасяме олио от Турция и Гърция. България е сред най-големите износители на рафинирана мед в света, а внасяме проводници от Индия. Политиката в това отношение трябва да бъде много внимателна, защото иначе се превръщаме в държава на ишлемето.

- В този смисъл налага ли се някакво реструктуриране на икономиката?

- Трябва да се влагат повече средства в развойна дейност и технически прогрес, в повече от т.нар. меки дейности, в които се влага повече мисъл, отколкото сила, и носят по-голяма добавена стойност.

- Как приемате твърдението, че България развива икономика, базирана на чужди знания?

- Човек трябва да е средноинтелигентен, за да забележи този процес. Много малка част от БВП отива за научни изследвания и развойна дейност. Най-малкото ние вече не възпроизвеждаме кадрите, които са необходими за поддържането на определено ниво на икономиката. За това трябва да има подходяща среда.

- Споменахте "среда". Каква е в момента тя за правене на бизнес у нас? Още повече че постоянно се хвалим с ниски данъци и намаляване на административната тежест.

- Вие отново ме връщате в началото на разговора. Ако бизнес средата беше добра, лихвите щяха да бъдат ниски. Имаме тежка и гигантска за мащабите на страната ни администрация, няма електронно правителство, което да ликвидира предпоставките за корупция.

- Много се говори за принципа на мълчаливото съгласие, той засега сякаш остава само на книга?

- Един принцип няма да реши проблемите, те ще отпаднат след въвеждането на електронното правителство. Може България да си внесе опита за електронното правителство от Естония например, даже и със заем, защото разходите ще се върнат много бързо. Това означава да се намали драстично т.нар. обществен сектор в страната, който гълта произведеното от реалната икономика. Електронното правителство може да се превърне в панацея за подобряване на икономическата среда у нас.

- Известно е, че сте пристрастен към проблемите на междуфирмената задлъжнялост, има ли някакви положителни промени в това отношение?

- Положението става все по-зле. Основният генератор на междуфирмена задлъжнялост е държавата. Когато тя дължи на определена фирма, то и тази фирма е длъжник на други фирми. През миналата година междуфирмената задлъжнялост се изчислява на около 260 млрд. лв.

- Проблемите на малките предприятия същите ли са като тези на големите компании?

- По тежки са, защото нямат капацитета да устоят на сътресенията на икономиката. Затова според последните статистики 47% от малките предприятия вече имат нула наети работници. Това е драмата, защото малките и средните фирми създават работни места. Само в годините на кризата са закрити 300 000 работни места, за което никой не говори.

- А няма ли драма с усвояването на европарите?

- Тук драмата е пълна. България е твърдо на последно място по усвояването на евросредствата. Трябва да се следят не само оперативните програми, а и всеки проект. 90% от тези проекти минават през администрацията, а не през бизнеса. Необходимо е управлението на тези проекти да се аутсорсва на частния бизнес.

- Идва подготовката на бюджета за следващата година, БСК има ли някакви предложения?

- Данъчното ни законодателство е добро. Министърът на финансите Симеон Дянков разсъждава правилно, като твърди, че трябва да се реструктурират и намалят разходите на държавата и те да се приведат към европейските норми и за администрация, и за образование, и за здравеопазване, и за полиция. Привърженици сме и на идеята на Пакта за финансова стабилност, който ще бъде бариера срещу политическия волунтаризъм при харченето на обществените средства.

Заглавие: **Божидар Данев: Мерките, които Българската стопанска камара предлага ще намалят дефицита в бюджета на НОИ**

Дата: 16.08.2011 11:14

Медия: **Фокус радио**

**Божидар Данев – председател на Българската стопанска камара в интервю за предаването "Това е България" на Радио "Фокус" по повод предложенията на организацията за реформи в пенсионноосигурителната система.**

**Водещ:** Г-н Данев, какво включват вашите предложения и каква е тяхната цел?

**Божидар Данев:** Тяхната цел е подобряване на пенсионноосигурителната система, т.е. да се създаде една устойчива финансова система, така че в условията на икономическа криза, в условията на негативни демографски

тенденции да може да се запази устойчива пенсионноосигурителната система. Освен това, една от другите цели е да се направят прозрачни бюджетите на голяма част от министерствата в страната ни, така че да е ясно парите, които разходват, каква част от БВП са, а да не се покриват тези разходи с трансфери от държавата към НОИ. Да имаме едно реално трипартитно управление на НОИ, за да можем да разчитаме в следващите години действително да създадем една устойчива финансова система, която да позволи на хората да гледат в бъдещето за нормално актуализиране на техните пенсии във функция на ръста на БВП и инфлацията в страната.

**Водец:** След колко време пенсионноосигурителната система може да заработи нормално, ако вашите бъдат приети. Казвам това, предвид че и в момента има дефицит в бюджета на НОИ.

**Божидар Данев:** За голямо съжаление този дефицит расте всяка година и се увеличава трансферът от държавата към НОИ. С мерките, които предлагаме, ние смятаме, че оттук-нататък дефицитът ще намалява, няма да расте, и ще намаляват трансферите от републиканския бюджет към НОИ, така че да може в близките няколко години вече системата да се самоиздържа и по този начин да намали много сериозно бреме, което е в момента, като основен елемент в бюджетните разходи.

**Водец:** За да има самоиздръжка обаче, трябва да има и това, което вие предлагате, плавно увеличение на осигурителния стаж и възрастта на пенсиониране.

**Божидар Данев:** Това е една от мерките. Естествено, вие знаете, в цяла Европа има проблеми с демографията. В голяма част от Европа, България особено обаче, има проблеми с емиграцията на част от нейното население, както знаете, между двете преброявания не по-малко от 175 хиляди български граждани са напуснали трайно България. Така че приходите към НОИ намаляват с всяка изминала година. Това трябва да бъде отчетено, така че да може да се създаде действително една финансова здрава система, да се анализират финансовите потоци на входа и финансовите потоци на изхода на системата, така че да е ясно кой плаща и къде отиват средствата, за какви пенсии и най-същественото – да премахнем това вътрешно косубсидиране на тези, които не доплащат осигуровки, за сметка на тези, които са коректни към осигурителната система и плащат своите осигуровки.

**Водец:** Всъщност броят на емигриралите нашенци показва, че те са склонни да работят в други държави и по този начин показват и доверие към техните осигурителните системи, тоест, на старини да получават наистина достойна пенсия, което пък показва, че нямат доверие в нашата осигурителна система.

**Божидар Данев:** Точно така. Това означава и да повишим доверието към националната осигурителна система, това означава, че трябва да въведем, че приносът, който има съответното лице в страната ни, трябва съответно да бъде отразен в размера на неговата пенсия. Това е едно от нашите предложения – да се премахне таванът на пенсиите, така че който има съществен принос, да получава и съществена пенсия.

**Водец:** Именно демографските процеси ме карат да ви попитам и всъщност показанията за това, че населението застарява. Каква е максималната възраст за пенсиониране, тъй като предлагате увеличаване на възрастта за пенсиониране? Какъв е максимумът, спрямо настоящите демографски процеси и данните от последното преброяване?

**Божидар Данев:** Вие знаете, че вече има едно решение за увеличаване постепенно на възрастта, както на мъжете, така и на жените, и то трябва да бъде плавно, изменение само на възрастта за пенсиониране. Тъй като практиката 2003-та и 2005-та година, когато беше изменена възрастта, първата промяна за вдигането на възрастта за пенсиониране, показва, че голяма част от хората, които бяха на границата на тази възраст, побързаха да се пенсионират. За да не създадем нови вълни за пенсиониране, ние предлагаме това нещо да стане по-плавно, като паралелно с намалени ставки се изменя, както възрастта за пенсиониране, така и необходимостта от осигурителен стаж. Така че по този начин ще има значително по-плавен преход и същевременно ще бъдат изпълнени задачите за необходимите постъпления за пенсионноосигурителната система и съответно намаление на нейните разходи.

Ние предлагаме и съответно стимули и съответно санкции – за тези, които работят повече, стимули и за тези, които по-малко работят от предвидения стаж или от предвидената възраст, така че да може по този начин да има икономическа изгода да продължаваш да работиш, тоест, да увеличаваш пенсията си със съществен ръст.

**Водец:** Предложението ви за това полицаите и военните, като най-големи военизирани, така да се каже, системи, те сами да си плащат вноските и да им бъдат увеличени заплатите обаче. Не смятате ли, че ще срещне отпор, в крайна сметка тази тема и предложение бяха обсъждани и на правителствено ниво преди време?

**Божидар Данев:** Естествено, че ще срещне отпор, защото по този начин се крият реалните разходи на Министерството на вътрешните работи, на Министерството на отбраната и на Министерството на правосъдието. Тъй като част от тези разходи се крият зад трансферите към НОИ. Тоест, ако искаме гражданското общество да знае истината, да се знае, да бъде прозрачен бюджета, тези неща трябва да бъдат променени, както ние ги предлагаме. Второто нещо, не само тези служители, а всички държавни служители трябва да започват да плащат личните си вноски от своя личен доход и ние също предлагаме на тях да им бъдат изменени заплатите така, че техните доходи нетно да не бъдат променени, но да знаят, че всеки месец те си внасят своята лична вноска. Сега каква е практиката? Внасят се трансферите от републиканския бюджет веднъж на три месеца и на практика

непрекъснато се получава един допълнителен дефицит в бюджета на НОИ.

**Водещ:** Смятате ли, че предложенията, които отправяте към партньорите си от тристранния съвет за сътрудничество ще срещнат тяхната подкрепа или до каква степен?

**Божидар Данев:** Вижте, в края на краищата ние предлагаме някакви разумни решения. Въпросът е все пак да има алтернативи, да се мисли, не е казано, че тези предложения трябва да бъдат сто процента приети, но важното е, че обществото трябва да бъде запознато с тях, важното е да се движим в определена положителна посока. Не случайно Европейският съюз ни направи бележка в своите препоръки, че трябва да бъдат допълнителни реформи специално в здравното и пенсионното осигуряване, а така също и в образователната система, в пазара на труда, в бизнес средата и така нататък, да не ги изброявам. Ние искаме да въоръжим правителството с една възможна алтернатива, а самото правителство все пак ще трябва да си понесе отговорностите за взимането на такова решение.

Димитър ДРАГАНОВ

Заглавие: **Втора пенсия не повече от 50 лева**

Дата: 16.08.2011 11:06

Медия: **Всеки ден**

Още първия път като се заговори за втора пенсия, хората, родени след 1960 година започнаха да потриват ръце. Родените след тази година се осигуряват задължително в частни фондове, откъдето ще получават втората си пенсия.

Оказва се обаче, че въпросната втора пенсия няма да е кой знае какво. На хората, които получават 1500 лева и се осигуряват горе-долу на тази сума, ще получават около 100 лева. Колко хора обаче се осигуряват на такава сума?

Повечето българи са осигурени на минималния праг или малко над него. Средната осигуровка е около 400- 500 лева. Тоест като втора пенсия масово българите ще взимат най-много 50 лева. Това звучи по-скоро като помощ, отколкото като пенсия. На всичко отгоре, понеже все още има таван на пенсиите, дори да внесете повече пари, няма да получите по-голяма пенсия. Тоест и 1 милион лева да внесете за осигуровки, ще получите максимум 700 лева. Това потвърди пред "Всеки ден" и председателят на БСК Божидар Данев.

Първите граждани у нас с втора пенсия ще бъдат жени, които ще се пенсионират през 2020 година. Мъжете ще започнат да взимат две пенсии 5 години след жените. Причината е, че мъжете се пенсионират по-късно.

В момента в частни фондове постъпват 5 процента от доходите на родените след 1960 година. Според последните данни, за втора пенсия се осигуряват малко над 3 милиона души. С най-голяма втора пенсия ще бъдат хората, родени през 1984 г.

Според сегашните условия за прилагане, в случай че парите по сметката на даден пенсионер се изчерпат, фондът е длъжен със собствени средства да продължи да плаща. При смъртен случай пенсията се унаследява.

Заглавие: **Образованието, друже Борисов\***

Дата: 16.08.2011 10:52

Медия: **Vraca news**

\*

Ето премиерът ни пак удари камбаната, че трябва да строим, да строим и пак да строим - инфраструктурата, а с нея и новия живот. Пречиствателни станции по Черноморието, които ще спрат пълненето на сероводородното ни море с лайна. А в това време незаконно поникналите вилни и други комплекси ще изливат фекалиите в септични ями.

Говорейки за пречиствателните станции обаче Борисов пропусна - или не знае, нещо съществено. Кой ще ги изплаща? Курортите или общините? Защото ако са общините, цената на инвестицията ще трябва да се включи в цената на водата. Разбира се, това са много пари, милиони левове, които ще се изплащат за години наред - но и така да е, то значи, че водата ще поскъпва периодично, на етапи поне за 50 години напред...

Така както софийнци ще изплащаме колекторите и пречиствателните станции в "елитните" софийски квартали със сметките, които ще плащаме на "Софийска вода".

Но да продължим със строителството... Магистрала, които ще транзитират ТИР-ове, автобуси, камиони и леки коли от една точка на Европа до друга. А пътищата от по-ниската категория ще се чистят само от снега - при това не всички и не редовно.

Мегаспортни зали, в които няма да има място за спорт, защото наемът е скъп на спортистите ни, затова пък ще се пее. (И състезания по лека атлетика не могат да се правят заради едни 7 сантиметра - за новата софийска ми е думата, за която се платиха над 120 милиона...) А физкултурните салони на българските училища са като оня

скапан салон някъде из Русия, където заседаваха съдебните заседатели от филма "12" на Никита Михалков. Но да се не вайкаме, както казва Бойко Борисов. Строители й трябват на държавата. А вместо това образователната ни продукция бълва друг тип специалисти. Една трета от безработните висшисти са икономисти и юристи.

(Дори и Трудови войски няма да обучат ромите на някакъв занаят - зидари, кофражисти, мазачи, пътностроителни работници, все ще е от полза. А някогашните строителни техникуми се броят на пръсти.)

След като го удари на мълчание, бизнесът в лицето на БСК най-сетне се осмели да каже гласно, че липсата на квалифицирана работна ръка се превръща в пречка пред нуждите на чужди и местни инвеститори. Така че ако ще и нулев плосък данък да имаме е все тая. Няма кой да произвежда. Въпреки бодряшките призови какъв финансов оазис сме.

Според БСК това е и причината някои производства да бъдат изнесени в съседни държави, където има достатъчно квалифицирана работна ръка. Зам.-председателят й Камен Колев обяви, че подобни намерения имат фирми в областта на електротехниката, машиностроенето и химическата промишленост, които може да се насочат към Турция.

Колев припомни, че връзката между нуждите на бизнеса и образованието никаква я няма - висшите училища обучават студенти с хуманитарна насоченост, докато бизнесът има нужда от инженери и специалисти с техническа насоченост. Липсват и подготвени хора, които да разработват авангардни технологии.

Така говоренето за лошото качество на образованието става паралелно. От една страна мрънкат преподаватели и ректори колко малки са им заплатите, колко лоша им била материално-техническата база, от друга - бизнесът, че произвеждат кофти продукция.

За която вина имат и цвъкнатите из цялата страна филиали, и преподавателите-номади, които четат едни и същи лекции от поне две петилетки. Поради същата причина - никой не инвестира и в тяхното развитие и допълнителна компетентност, а те гледат как да изкарат още някой лев в бизнеса, наречен "виЗшето".

Държавата продължава да дава на едните, разрешавайки на ВУЗ-овете да пъпкуват безконтролно, и да мълчи на другите. А междуременно Искра Фидосова обещава ВУЗ и на Лом, ако ГЕРБ спечели кмет там.

Разбира се, и бизнесът се прави на умряла лисица. Защото отговорността не е само на държавата. Като искат специалисти, да обявят стипендии и добре платени корпоративни стажове за най-умните студенти. Също и подобаващи заплати после.

Но държавата може да свърши своя дял от работата. Май всички забравихте, че министър Сергей Игнатов ни обеща "разтърсваща реформа" във висшето образование? Време й е - най-напред да друсне дървото, да окапят гнилите и презрелите.

После - да отреже всички тия хилави образователни филизи, да контролира всякакви смехотворни специалности, с които въшлясаха университетите, за да наблъскат в тях колкото се може повече студентчета. А със спестените пари - да вземе да обучи някой кадър в чужбина. Както ще правят Путин и Медведев в Русия. И у нас има клуб на възпитаниците на Харвард.

Иначе ахилесовите пети всички ги знаем. И си ги почесваме.

\*По асоциация с "Икономиката, глупако!" - оня лйтмотив на предизборната кампания на Бил Клинтън през 1992 г., който вече е политическо клише.

Източник: [http://www.webcafe.bg/id\\_922929499\\_Obrazovanieto\\_druje\\_Borisov](http://www.webcafe.bg/id_922929499_Obrazovanieto_druje_Borisov)\*

## ПАЗАР НА ТРУДА; ДОХОДИ; ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ

Заглавие: **Безработицата в България...**

Дата: 17.08.2011 09:11

Медия: **Паралел 44**

Милка ДИМИТРОВА, радио "България"

Високият процент на безработицата се дължи основно на негативните последствия от кризата и на несъответствието между образованието и търсенето на пазара на труда.

Световната финансова и икономическа криза се отрази и на пазара на труда в България. В последните месеци на 2008 г. статистиката отчиташе едва 5 процента безработица. В края на юни тази година малко над 11 процента от работоспособното население на страната не работи.

Българите в трудоспособна възраст са 3 милиона 283 души от 7,5 милионното население на страната. Т.е. заетите сред тях са 2 млн. 835 хиляди души, останалите почти 500 хиляди, са безработни.

Други са цифрите от Агенцията по заетостта към социалното министерство. Според правителствените експерти

нивото на безработица към началото на февруари е едва 9,78 процента. Разминаването идва от факта, че Агенцията по заетостта изчислява безработицата само на базата на регистрираните в Бюрата по труда. Но не всички, останали без работа, се регистрират там.

Камен е мазач, на 40 години, безработен вече втора година. В изчакване на по-добри времена за строителния бранш разчита на заплатата на съпругата си и на плодородието на малката зеленчукова градина край дома му. Поради ниското образование възможностите да започне друга работа не са големи. Подобните случаи не са рядкост. Тенденция на пазара на труда е ниско образованите безработни и тези без квалификация да намират най-трудно работа. Камен е от групата на така наречените продължително безработни, които не могат да намерят работа повече от година. Според социалното министерство в края на юни като него са почти 116 хиляди души.

Най-голям шанс да намерят работа имат хората със средно образование и професия, затова техният дял в "армията" на българите без работа продължава да намалява, сочи статистиката. Те са и най-голямата група сред заетите лица. Макар и по-бавно, намалява и броят на безработните с висше образование. Българските мъже усещат по-остро кризата, безработицата при тях е по-висока в сравнение с жените. Но в различните региони на страната положението е различно. Например в област Благоевград жените, останали без работа, са повече от мъжете.

Младежката безработица е сериозен проблем в България. По този показател се нареждаме на едно от челните места в ЕС. През второто тримесечие на годината, според Агенцията по заетостта, безработните младежи до 24-годишна възраст са почти 60 хиляди или 18,7 процента от всички безработни.

Много голям е делът на младите без работа в селата. В градовете всеки трети между 18 и 35 годишна възраст е без препитание. Реално причините за високия процент младежка безработица се дължи на негативните последици от кризата, но също и на несъответствието между образованието и търсенето на пазара на труда. В България днес произвеждаме най-вече икономисти и юристи, а бизнесът търси друго. Разминаването е факт. При трудностите, които изпитват фирмите, младите хора без стаж по специалността са с малък шанс да намерят работа. Намаляването на младежката безработица е във фокуса на държавната политика по заетостта през тази година. Различни мерки целят по-бърз достъп на младежите до трудовия пазар. През тази година продължава програмата "Старт в живота". Чрез участие в нея безработни младежи с висше образование набират трудов стаж в държавната администрация след дипломиране. По Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" се финансира проект за първа заетост на млади българи със средно и висше образование. Чрез платени шестмесечни стажове при частни работодатели младежите придобиват професионален стаж по специалността. Държавата субсидира разкриването на работни места за младежи с трайни увреждания и така насърчава работодателите да ги наемат. Поради неграмотността и ниското образование, ромите също трудно намират работа. За интегрирането им на пазара на труда съдействат назначените в Бюрата по труда медиатори от ромски произход. Те насърчават и съдействат на безработните от тази етническа група в намирането на работа.

Безработицата в страната е различна в регионите на страната. В 11 области тя е под средната за страната. Най-малък е броят на безработните в столицата, където е съсредоточена икономическата активност на почти една трета от българското население. Следват градовете Перник, в близост до София, също в промишлено развитото Габрово в Централна България, както и големите туристически центрове по Черноморието – като градовете Бургас и Варна. Над средното за страната ниво на безработица има в Северозападна България, най-бедната част на страната, в областите Видин на река Дунав, и Монтана, както и в най-североизточния български град Силистра. Към тази категория селища спада и град Сливен, където голямата част от населението е от ромски произход, повечето без образование и квалификация.

Заглавие: **Държавата остана без авиоспецове висшисти**

Дата: 16.08.2011 18:56

Медия: **Труд**

България остана без санитарния минимум от нови пилоти за гражданската авиация с висше образование. Това са хората, които могат да работят като главни пилоти, капитани на полети, в органите за сигурност на полетите, и в транспортното министерство. За всички останали, например вторите пилоти, не е нужно да имат висше образование. Причината - Министерството на транспорта трета година не плаща практическото обучение на бъдещите авиатори. Те се учат в Техническия университет в София по държавна поръчка в транспортния факултет. От целия випуск,

който е от 40 до 60 души, се избират след тежък конкурс 10-има. По учебен план те трябва да минат 750 часа теоретично обучение и 150 часа практическо, след което получават диплома за висше образование и правото да работят и на по-високи позиции.

#### Закононарушението

Учебните полети по закон се правят от спечелила конкурс фирма. И тези часове се плащат от бюджета на транспортното ведомство. Редът за това е определен в Закона за гражданското въздухоплаване. В чл. 122, буква "в", точка 2 от него се казва, че транспортното ведомство плаща "таксата за обучение на летци пилоти, преминаващи висшия курс на обучение - държавна поръчка".

Теоретичното обучение се финансира по общия ред от държавата за студентите, както и чрез студентските такси. "От транспортното министерство ни обясняват по различни срещи, че нямат пари за практиката", каза доц. Диан Гешев, ръководител катедра "Въздушен транспорт". Три випуска са без такава практика, допълни той.

Парите за това обучение, пак според същия закон, идват от летищните такси. Те обаче са недостатъчни, тъй като такива не влизат от летище София. То е освободено от тях заради строежа на терминал 2. Такси не внасят и от Варна и Бургас, тъй като са дадени на концесия. Плащат само летищата в Пловдив и в Горна Оряховица. Всъщност за обучението на 10-имата пилоти са нужни около 1 млн. лева.

#### Студентите трябва да си плащат сами

Ако искат студентите да си намерят работа, трябва да си платят на фирма часовете от джоба си - 40 000 лв. Обучението не е елементарно. Първо се взема курс за управление на едномоторен самолет, след това за пилот на товарен, после на двумоторен, след това на многомоторни, многопилотни и реактивни. Ако ги няма покрити тези часове - практически и теоретични, няма диплома. Младежите излизат в тези случаи само с тапия от ТУ за авиоинженери.

В това няма нищо нередно с изключение на факта, че студентите са записали нещо друго и имат други планове за живота си.

Неофициално ни подмятат, че държавата не иска да плаща за кадри за частни фирми, тъй като няма да инвестира в държавно гражданско въздухоплаване, казаха от вуза.

В същото време за 3 г. никой не е и предложил промяна в закона, за да отмени текста за "държавното обучение на пилотите". Няма и решение на Министерския съвет приемът в тази специалност да отпадне. Напротив, образователното ведомство го подкрепя, а транспортното не оспорва.

Техническият университет формално не е страна по скандалната ситуация. "Ние обаче не готвим кадри ей така и не ни е все едно какво ще стане със студентите и изобщо къде ще е България в авиосферата", е позицията на ръководителя на катедрата.

Друг е въпросът, че ако държавата отказва да финансира кадри за частния бизнес или този на други държави, трябва да прекрати обучението в почти всички специалности и да смени модела на обучение, коментират експерти. Такава теза вече има от страна на частните вузове, които през последната година настояват във всички университети приемът да е платен, като държавата прави поръчка само за най-важните й специалности.

#### Анета ПЕТКОВА

##### Студенти дадоха на съд министерство

Дела във Върховния административен съд срещу транспортното министерство са завели студентите пилоти. Ведомството не заплаща обучението им така както предвижда закона.

"Искът ни е за неправомерно бездействие", каза Стефан Христов, студент на Техническият университет, в пилотския профил. Младежът и неговите колеги избрали да учат във висшето училище точно защото то има договор за такова обучение с транспортното ведомство.

"Исках да уча за пилот, но се оказа, че не мога да завърша тази специалност", каза Христов. На въпрос защо не е отишъл в някоя частна специализирана фирма, той отговори: "Не мога да поискам сумата от 40 000 евро от родителите, за да се обучавам там. А и искам да натрупам опит като пилот, а по-късно да работя като инспектор или друг специалист, за което се иска висше образование", обясни Стефан.

Младежите са подали жалби до Министерския съвет. Оттам препратили сигнала им до транспортното министерство. А те пък им отговорили в едно сухо писмо, че не бездействат по техния случай. Конкретен резултат обаче няма. Омбудсманът Константин Пенчев, който също бил алармиран от младежите, на свой ред сигнализирал образователното и транспортното ведомство, но и той не получил конкретен отговор.

Според студентите било "пълен абсурд" да им се забранява да учат само защото няма държавна авиокомпания. Кой ще е по-добрият специалист - аз с висшето си образование или някой, завършил в трето селско?!, риторично запита Стефан.

Министерство на образованието: Законът е нарушен

Просветното министерство не е страна по казуса със студентите пилоти на Техническият университет. Въпреки това още през юни имаше среща в във ведомството, на която присъстваха и специалисти от транспортното министерство.

Всяка от страните защитава тезата си, но до конкретно решение не се стига.

Юристите на просветното ведомство обаче са категорични, че има нарушение на закона и студентите, които са приети по определен ред, трябва да завършат по него.

Накрая срещата завършва с решение казусът да се реши в края на август между министъра на образованието Сергей Игнатов и транспортния му колега Ивайло Московски.

Министерство на транспорта: Казусът още се обмисля

Министерството на транспорта в понеделник не беше готово да отговори на въпросите на "Труд" по темата. Позицията им как смятат да разрешат конфликта в Техническия университет не стана ясна.

Според наша информация имало идея Законът за гражданското въздухоплаване да се промени, като отпадне частта, че обучението на държавните пилоти се плаща от парите, събрани от лицензионните такси.

Защо това не е направено досега и се е чакало три години - не е ясно. Няма и обяснение защо студентите са принуждавани да чакат до 4-ти курс, за да се запишат в този профил. Допреди години това е ставало още във втори.

Заглавие: **Шивашка фирма прие бездомници на работа**

Дата: 16.08.2011 18:52

Медия: **Класа**

Шивашкото предприятие INTERTEX 2000 осигури работа на Светослав Мекиков и Георги Иванов – 20-годишни младежи с леки увреждания, които се скитат бездомни по улиците на София. Това стана с намесата на журналисти от в. "Класа" и на председателката на Българска асоциация на производителите и износителите на облекло и текстил (БАПИОТ) г-жа Валерия Жекова. В момента младежите се обучават да шият на машини и да извършват несложни операции, срещу което получават средства, за да се прехранват. В изключително трудния за тях момент ръка им подадоха шефовете на фирма, която произвежда трикотаж с високо качество за дизайнерски студия в Лондон.

bTV подготви репортаж за трагичната съдба на двамата младежи, който ще бъде излъчен в утрешното издание на "Тази сутрин".

Георги и Светослав са възпитаници на Социалния учебно-професионален център (СУПЦ) "Княз Борис I" в столичния квартал "Хаджи Димитър". Георги Иванов има диплом за шивашки работник, но трудно задвижва машината. Светослав Мекиков, с доказана диагноза лека умствена изостаналост, пък има завършена специалност "Помощник кухня", но продължава да учи за шивач. Първият вече няма право да живее в пансиона към СУПЦ, вторият пък е подал молба за напускане, вероятно по принуда. "Те не са деца, те са пълнолетни. Няма да върна Светослав в пансиона", коментира по телефона за "Класа" директорката на СУПЦ "Княз Борис I" г-жа Капка Георгиева. От Министерството на труда и социалната политика пък изпратиха писмо до "Класа", в което ни информират, че проектът "Ново начало – от образование към заетост", изпълняван от Агенцията по заетостта, с бюджет от 35 млн. лева, осигурява възможност за стаж в работна среда на безработни младежи без трудов опит.

Георги и Светослав продължават да нямат покрив над главата си и да разчитат на помощ от фирмата, в която работят. Със съдействието на журналисти младежите подадоха молби за временно настаняване в дирекция "Социално подпомагане" - община Оборище, откъдето чакат помощ.

## ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ, ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ

Заглавие: **Нещо свежо**

Дата: 17.08.2011 08:42

Медия: **Капитал**

*"Мотивиращи учители" ще започнат работа от новата учебна година*

В две столични училища това лято се случва нещо необичайно. Още от осем сутринта пустите иначе през август класни стаи на 37-мо и 40-то СОУ в "Люлин" се пълнят с деца, на дъските вече ги чакат целите за деня, а учителите облепят стените с цветни материали. Във всяка стая е закачено табло с успехите на всеки ученик, чиновете са подредени по нестандартен начин, има папки вместо дебели учебници, разговори вместо диктовки.

"Основният принцип, по който работим, е, че няма дете, което не може да успее", казва Станимира Тодорова. Тя е един от учителите на "Заедно в час" - организация, която привлича млади специалисти и ги подготвя за "мотивиращи учители" - такива, които вярват в успеха на всяко дете и работят за това то да достигне максималните си възможности. В момента в двете училища в "Люлин" тече лятната академия на "Заедно в час", по време на която 22-

мата учители на организацията преподават на около 200 доброволно записали се деца и така се подготвят за новата учебна година. От 15 септември те ще бъдат редовни учители в училища, в които има нужда от квалифицирани и качествени преподаватели.

Едно различно преподаване

"Много се гордея с това, което постигнахме - на финалния баир към върха сме и всичко зависи от нас." Така Ивайло Ненков започва часа си по физика за 6 клас, преди да раздаде листовите с най-важното от новия урок за натиск и налягане. Материалът не е лесен за обясняване, но преди да предава сложни дефиниции и формули, Ивайло въвлеча децата в експерименти, за да може физичните явления да се видят на практика - нещо, което от много години липсва в българските училища. Работата в групи също е важна част от преподаването тук. "Решаваме задачите и си помагаме", дава напътствия Ивайло. Досега "помагането" в училище се е свързвало единствено с "единица за подсказване"...

В часа по български език в съседната стая ролите учител-ученик на пръв поглед изглеждат разменени. Учителката Гергана Карабойчева задава въпроси един след друг, децата търсят отговорите сами и накрая ѝ ги диктуват. Няма нищо общо с обичайната училищна атмосфера, в която учителят стои отпред, диктува сложни дефиниции, а учениците записват - обикновено без много вникване зад думите. Но пък има ефект - сухият урок за съставните части на изречението учудващо успява да привлече детското внимание.

"Идваме тук, защото е забавно", еднородни са Лили и Деси. Те разказват, че по време на лятната академия има повече игри, учителите са нови и по-добри, а пък и така не скучаят въщи през лятото. В началото на академията е имало деца, които са били записани само за първите две седмици, но още няколко дни след началото са се презаписали до края.

Заглавие: **Големите вузове продължават да търсят студенти**

Дата: 16.08.2011 20:00

Медия: **Сег**

Големите университети продължават да имат свободни места, предимно в природните науки. В момента държавните висши училища са обявили трето и дори допълнително класиране в опит да запълнят обявените свободни места. В последните години попълването на незаетите бройки е особено затруднено, тъй като по демографски причини кандидатите са по-малко от обявените места.

В Софийския университет например свободни места има в специалностите, за които се кандидатства с химия и математика, както и в специалностите стопанско управление с чужд език, икономика с чужд език, история, етнология, архивистика и документалистика, биология и английски и геология, показва справката от обявеното вчера трето класиране. Например за обучение по ядрена химия е приет само един студент, а плановият прием е за 10 души, показва справката на СУ. Местата за химия и физика са също 10, но в тази специалност няма нито един приет студент. Записването на приетите започва днес и продължава до 19 август.

До 31 август продължава приемът на документи на желаещите да учат в Техническия университет в София. От учебния отдел на висшето училище уточниха, че към момента са попълнени 90% от обявените 2173 бройки. Документи могат да подават кандидати, които са положили изпит по математика в ТУ или в друг университет, както и кандидати, които имат успешно положена матура по математика или физика след 2008 г. Таксата за кандидатстване е 30 лв.

Повечето свободни места за Пловдивския университет са предимно за специалности като физика, математика и приложна математика. По-бавно става попълването на незаетите бройки и в някои педагогически специалности. След първото класиране са заети 46% от приема, уточни пред "Сег" зам.-ректорът на ПУ проф. Георги Тотков. Според него добре върви приемът в биологическите специалности, където вече са попълнени над 50% от местата. Това вероятно се дължи на сравнително новите програми като екология и молекулярна биология, коментира проф. Тотков. Той посочи, че в специалност психология вече са запълнени над 80% от местата. До четвъртък продължава записването на приетите на второ класиране. Третото класиране в ПУ ще бъде обявено в петък, а записването на новоприетите ще продължи една седмица.

**ОЩЕ ВЪЗМОЖНОСТИ**

До 31 август продължава приемът на документи за кандидат-студенти, които са издържали успешно изпитите в други университети или матурите по математика, физика, химия, немски, руски и френски език, става ясно от сайта на Югозападния университет. И Шуменският университет обяви допълнителен прием за 13 специалности, повече от половината от които са в областта на математиката, физика, химия и биология. Окончателното класиране ще бъде обявено на 19 август, а записването на приетите ще продължи до 24 август.

Заглавие: **Брюксел ни плаща английския**

Дата: 16.08.2011 19:40

Медия: **Агенция Стандарт**

София

Започна приемът на заявления за бесплатно обучение по чужди езици, компютърна грамотност и професионална квалификация, обявиха от Агенцията по заетостта. Схемата "Аз мога повече" е с бюджет от 50 млн. лв., с които да се финансират чрез ваучери курсовете на 65 хиляди българи.

Тя е продължение на стартиралата преди две години схема, по която близо 50 хиляди души получиха ваучери за обучение по избрани от тях интереси. Над 90 хиляди тогава кандидатстваха и сега 10 хиляди от одобрените, но не успели да започнат курса, ще бъдат прехвърлени към новата програма.

За получаването на ваучери може да кандидатстват всички работещи на трудов договор и самоосигуряващи се лица. Един ваучер покрива курс по чужд език в три нива до 700 лв.

Мила Кисьова

## ДЕМОГРАФСКИ ВЪПРОСИ

Заглавие: **Половината от населението в сливенско - полуграмотно**

Дата: 16.08.2011 19:20

Медия: **Сливенски новини**

45,2 на сто от населението на област Сливен има основно или по-ниско образование, сочат данните от Преброяване 2011. Образователната структура на населението сочи още, че от населението в Сливенско на възраст над 7 години с висше образование са 23 565 или 13%, със средно образование са 66 553 души или 36,7%.

В сравнение с предходното преброяване относителният дял на висшистите се увеличава със 7,3%. Значителни са различията в образователната структура по местоживееене - почти три четвърти от жителите на градовете - 71.6% са със завършено най-малко средно образование, докато за жителите на селата те са едва 40.3%.

За първи път при настоящото преброяване е включена категорията "никога не посещавали училище". Броят на тези лица е 6 387 или 4% от населението на 7 и повече навършени години. Неграмотните лица са 10 109, а относителният им дял от населението на възраст 9 и повече навършени години е 6.5%. От ромите в областта 16,2% никога не са ходили на училище, а при самоопределилите се от друга етническа група този дял е 4,8%, следвани от турската етническа група – 4,5% и българската етническа група – 1,2%.